

Nom de la llicenciatura

Comunicació Àudio-visual

Curs

1995-96

Denominació oficial de l'assignatura

LLENGUATGES ESPECIFICS EN ELS MITJANS AUDIO-VISUAL EN CATALA

Codi

20794

Nombre de crèdits (teoria pràctica)

5 (1 de teòric i 4 de pràctics)

Semestre:

4t curs

2n semestre

Professora responsable

Margarida Bassols

Objectius

L'anàlisi lingüística dels recursos de la llengua oral espontània, i la seva aplicació en la creació de textos --sobretot dialògics-- per a programes d'entreteniment i de ficció.

Temari

Tema 1. La pragmàtica de la llengua dels mitjans àudio-visuels i el model de llengua.
La tipologia dels programes de ficció i d'entreteniment. Els gèneres habituals.

Tema 2. La llengua oral espontània I: característiques fonètiques, morfològiques i sintàctiques. La variant cursiva i l'estàndard oral. La modalització dels enunciats. L'ordenació i la segmentació de la frase.

Tema 3. La llengua oral espontània II: elements lèxics i retòrics. La selecció lèxica en segons del registre (tècnic/formal/informal) i en segons de la varietat (geogràfica, i cronològica: infantil, juvenil, d'adults i de gent gran). Argots, tabús i

eufemismes. Tics i clixés verbals idiosincràtics. Figures retòriques habituals.

Tema 4. Estratègies discursives i accions comunicatives. Els actes de parla directes i indirectes. Les estratègies discursives en els diàlegs: preliminars, agraiaments, invitacions, acords, desacords i tancaments. Marcadors discursius i marcadors interactius.

Tema 5. Les tipologies textuais enunciatives, comunicacionals i situacionals. Introducció a les bases textuais. Les seqüències d'Adam i la dominant seqüencial. La base textual conversacional: intervencions, actes de parla i intercanvis. El tema i el progrés conversacional. La conversa cara a cara i la conversa telefònica. Les formes de cortesia.

Tema 6. La base textual narrativa. Els elements i el procés narratiu. Els temps narratiu i punt de vista. Estructures gramaticals. El monòleg narratiu.

Tema 7. La base textual argumentativa. El debat i la discussió. Argumentar i convèncer. Tècniques de persuasió. Premisses i llocs comuns, arguments y i conclusions.

Tema 8. La base textual descriptiva. Aspectualització, reformulació anàlogica i subtematització. Connectors descriptius. Hiperònims i hipònims. El retrat. La descripció d'accions. Textos predictius i instructius.

Tema 9. La base textual explicativa. Precedents, definició, composició, fases i conseqüències. El documental educatiu i institucional.

Bibliografia bàsica

- Adam, J.M. (1992): *Textes: types et prototypes*. Nathan. París.
- Balbastre, J. (1977): *Nou recull de modismes i frases fetes*. Pòrtic. Barcelona.
- Burton, D. (1980): *Dialogue and Discourse. A sociolinguistic approach to modern drama dialogue and naturally occurring conversation*. Routledge. Londres.
- Comparato, D. (1989): *El guió. Art i tècnica d'escriure per al cinema i la televisió*. Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- *Diccionari de la llengua catalana* (1993). Encyclopèdia Catalana. Barcelona. Edició ampliada i revisada.
- *Diccionari català-castellà* (1987). Encyclopèdia Catalana. Barcelona.
- *Diccionari castellà-català* (1989). Encyclopèdia Catalana. Barcelona.
Español, P. (1994): *Fer riure per televisió. Manual del guionista d'humor*. Columna. Barcelona.
- Fabra, P. (1956): *Gramàtica catalana*. Teide. Barcelona.

- Franquesa, M. (1991): *Diccionari de sinònims*. Editorial Pòrtic. Barcelona.
- Goffman, E. (1981): *Forms of talk*. Blackwell. Oxford.
- Institut d'Estudis Catalans (1990): *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana I: Fonètica*. Barcelona.
- Institut d'estudis catalans (1993): *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana II: Morfologia*. Barcelona.
- Kerbrat-Orecchioni, C. (1990/92/94): *Les interactions verbales*. Colin. París.
- Lacreu, J. (1990): *Manual d'ús de l'estàndard oral*. Servei de Publicacions de la Universitat de València.
- Payrató, L. (1988): *El català col.loquial*. Publicacions de la Universitat de València.
- Raspall, J. i Martí, J. (1988): *Diccionari de locucions i frases fetes*. Edicions 62. Barcelona.
- Tannen, D. (1982): *Speaking and Written Language: Exploring Orality and Literacy*. Ablex Publishing Corporation. Norwood.
- Tannen, D. (1989): *Talking voices, repetition, dialogue and imagery in conversational discourse*. Cambridge University Press.
- Tannen, D. (1982): *Analyzing discourse: Text and Talk*. Georgetown University Press. Washington.
- Televisió de Catalunya (1995): *El català a TV3. Llibre d'estil*. Edicions 62. Barcelona.
- TERMCAT (1988-1996): *Reculls terminològics*. Generalitat de Catalunya. Barcelona.

Bibliografia complementària:

- Badia i Margarit, A.M. (1994): *Gramàtica de la llengua catalana*. Encyclopèdia Catalana. Barcelona.
- Bernstein, B. (1973): *Class, codes and control 2: applied studies towards a sociology of language*. Routledge and Kegan Paul. Londres.
- Bobes, M.C. (1992): *El diálogo. Estudio pragmático*. Gredos. Madrid.
- Boix, E. (1989): "Catalan Communicative Styles: Involvement in Dinner Table Conversation" *Catalan Review* III. 1. 25-39.

- Both, W. (1961): *The Rethoric of Fiction*. Chicago University Press.
- Coates, J. (1986): *Women, men and language*. Longman. Londres.
- Coll, P. (1989): "Aportació nord-occidental a la fraseologia de la llengua estàndard". *L'estàndard i el català occidental. Jornada sobre l'estàndard nord-occidental*. Lleida.
- Conca, M. (1988): *Els refranys catalans*. Editorial 3 i 4. València.
- Craig, R.T. i Tracy, K. (1983): *Conversational coherence, form, structure, and strategy*. Sage Publication. Beverly Hills.
- Espinal, M.T. (1986): "Els mots connectors: entorn de 'rai'" . *Els Marges*, 13. 21-42.
- Fishman, J.A. (1965): "Who speaks, what language, to whom and when". *Linguistique*, 11. 67-88.
- Fontanier (1977): *Les figures du discours*. Flammarion. París.
- Gregory, M. i Carroll, S. (1978): *Language and situation*. Routledge and Kegan Paul. Londres.
- Grice, H. P. (1975): "Logic in conversation" a Cole, P. i Morgan, J. (eds.): *Syntax and semantics 3. Speech Acts*. 41-58. New York Academic Press.
- J. Solà (1991): "Sobre la partícula rai i els topics", *Caplletra*, 8. 55-67.
Langue française (1991): "L'oral dans l'écrit". Larousse. París.
- Mac Laughlin, M. (1984): *Conversation. How talk is organized*. Sage Publication. Beverly Hills.
- Moll, F. de B. (1973): *Gramàtica catalana referida especialment a les Illes Balears*. Moll. Palma de Mallorca.
- Nofsinger, R. (1991): *Everyday Conversation*. Sage Publication. Londres.
- Ochs, E. (1979): "Planned and Unplanned Discourse" a Givon, T. (ed.) *Discurs and syntax*. New York Academic Press. Nova York.
- Sacks, H. (1992): *Lectures on conversation I i II*. Blackwell. Oxford.
- Salvador, V. (1990): "Els registres orals". a Ferrando, A., *La llengua als mitjans de comunicació*. 201-221. Institut de Filologia Valenciana. València.
- Sánchez, A. i al (1991): *Argot barceloní*. Parsifal Edicions. Barcelona.
- Sànchis Guarner, M. (1993): *Gramàtica valenciana*. Altafulla. Barcelona.

- Saunders, J. (1994): *How to Write Realistic Dialogue*. Allison and Busby. Londres.
- Scherer, K.R. i Giles, H. (1979): *Social markers in speech*. Cambridge University Press.
- Searle, J. (1980): *Actos de habla*. Cátedra. Madrid. 1a edición a Cambridge University Press, 1969.
- Solà, J. (1992): *Sobre lexicografia catalana actual*. Empúries. Barcelona.
- Valor, E. (1988): *Vocabulari fonamental*. Plaza i Janés. Barcelona.
- Veny, J. (1989): "L'estàndard lèxic nord-occidental". *L'estàndard i el català occidental. Jornada sobre l'estàndard i el català occidental*. Lleida.
- Viana, A. (1983): *Microsociolingüística. La variació funcional*. Tesi doctoral de la Universitat de Barcelona.
- Viana, A. (1986): "Sobre el català col.loquial". *Els Marges*. 35. 86-94.
- Vinyoles, J.J. (1978): *Vocabulari de l'argot i la delinqüència*. Millà. Barcelona.
- Vinyoles, J.J. (1989): *Diccionari eròtic i sexual*. Edicions 62. Barcelona.
- Winterwood, W.R. (1990): *The rhetoric of "Other" Literature*. Southern Illionois University Press. Illinois.

Pràctiques:

Les pràctiques es basaran en l'aplicació dels conceptes estudiats a l'anàlisi de la llengua de programes diversos. Des de magazines, debats i concursos, fins a programes d'humor, musicals, sèries de televisió (traducció i creació), pel·lícules (adaptació i doblatge), i dibuixos animats.

Avaluació:

L'avaluació es basarà en dues notes. Una serà el resultat de la valoració dels treballs fets i comentats a classe durant el curs. L'altra, la puntuació obtinguda en una prova final.